

Ole Høj om familiehundelydighed

13.5.2015

Ole Høj er uddannet som hundetræner i DGI og har 20 års erfaring indenfor lydighed, agility og rally. Mere info om Ole's hundeskole findes på <http://kollensoevej.dk/hundetraening>. Ole havde Alfred (en meget glad gul lab) med til at demonstrere, hvordan han træner.

Udfordringer

På Oles træningshold kommer der typisk unge hunde og ældre hunde med "udfordringer". Problemer kan forårsages af, at hunden savner den gode leder, så den selv ender med at tage styringen. De kan skyldes dårlig eller manglende prægning, understimulering eller overstimulering. Pludselig opstået adfærdændring skyldes i de fleste tilfælde sygdom eller smerter.

Problemer kan også opstå, fordi hunden ikke forstår, hvad den skal, og fører ikke forstår, hvorfor hunden ikke fatter det. Hunden vil altid opdage, hvis fører bliver irritabel. Træning kræver tålmodighed, og det er en god idé at skrue ned for ambitionerne, hvis de går ud over samværet med hunden.

Koncentration under træning

Når hunden trænes, skal man have gjort sig klart, hvad det er, man ønsker, og hvad hunden skal gøre for at få ros. En øvelse varer typisk 10-20 sekunder (afsluttes med fri), og i den tid skal fører have fuldt fokus på hunden. Rosen eller klikket skal komme, mens hunden er igang med at gøre det rigtige, godbiddet kommer bagefter som en forstærkning. Timingen er vigtig, og det kræver koncentration.

Under indlæringen lærer man først hunden den ønskede adfærd ved hjælp af håndtegn, tålmodighed og belønning. Først når hunden har forstået, hvilken adfærd man ønsker, sættes kommandoen på.

Brug af godbidder

Godbidder bruges til at forstærke korrekt adfærd, og Ole anbefaler sine kursister at tage 1/3 af foderet fra til godbidder. Hundens foder fungerer ofte fint på madglade retrievere, men det kan være nødvendigt med bedre godbidder. Det er vigtigt, at godbidderne er små, da der bruges mange af dem under indlæring. Det er også vigtigt, at man ikke kommer til at bruge godbidderne til at lokke hunden til at gøre det rigtige. Det lærer den ikke noget af. Ud over godbidder, skal vi bruge vores stemme og vores krop.

Ole viste, hvordan han skaber kontakt ved at føre godbiddet op foran ansigtet, før hunden får den.

Udnyt flokdriften

Ole lægger vægt på samarbejde med hunden, som skal arbejde med glæde. Træningen giver mange gode timer sammen med hunden, også selvom man ikke er superambitiøs på prøver. Træningen skal tilrettelægges, så man bygger på hundens naturlige drifter, og så hundens lyst til selv tage initiativ fremmes blandt andet ved brug af klikker og operant indlæring. Her understregede Ole, at flokdriften er stærkere end både jagtdriften og sexual driften. Uden flokken kan hunden ikke overleve, og det kan man udnytte til at lære hunden at holde øje med og følge sin fører.

Ole viste en øvelse, hvor han kaster en godbid, mens Alfred er fri. Ole begynder straks at gå væk, mens Alfred har travlt med at finde godbiddet. På den måde når fører et stykke væk, og hunden får meget travlt med at indhente fører. Under denne øvelse er det vigtigt ikke at vende sig mod hunden.

Vær hundens ven og vejleder

Ole fortalte lidt om lederskabsbegrebet. Lederen skal se sig selv som vejleder: den som tager initiativ, den som motiverer, den som hunden stoler på, den som opfylder hundens behov, før det bliver så presserende, at den selv må tage initiativ. Lederskab er ikke at være bøs, vred eller straffende, da det signalerer mangel på overblik og kontrol over situationen. Hvis man ikke er en god (vej)leder, så mister hunden troen på og respekten for fører. For at blive centrum i hundens liv, skal vi være sjove og spændende.

Som eksempel viste Ole os strudseøvelsen. Hvis hunden har løbet rundt og snuset for sig selv uden at vise særlig interesse for fører, så kan fører kaste sig selv ned i græsset foran hunden og finde en godbid. Ikke hvilken som helst godbid, men den mest fantastiske, spændende, vidunderlige godbid. Tal til godbiddet, vis den frem og slut af med selv at spise den. Ole havde 100% opmærksomhed fra Alfred.

Kender hunden sit navn?

Når Ole starter et nyt hold, tester han først om hunden kender sit navn. Ole går hen til hund og fører, og holder øje med hundens reaktion, når fører svarer på, hvad hunden hedder. Reagerer hunden ikke ved at se op mod fører, så har den sandsynligvis ikke lært sit navn. Det skal helst være sådan, at hunden bliver glad og forventningsfuld, når den hører sit navn. Brug aldrig hundens navn til at skælde ud.

Navnetilvænnning opnås ved at sige hundens navn, og give den en godbid, idet den reagerer. Straks efter siges "fri", Ole understregede vigtigheden af at sige "fri", så det bliver føreren, der bestemmer, hvornår øvelsen er slut.

Lær hunden at følge hånden

Ole betinger hunden til pegefingeren. Ved at lære hunden, at et dut på pegefingeren udløser en godbid, så kan pegefingeren bruges til at lede hunden til at gøre det rigtige, når der ikke er tid til at vente på den rigtige adfærd. Andre bruger hele håndfladen, som det for eksempel kan ses på video klippet "[Handtargettræning med Tassla](#)"

Ole viste, hvordan fingeren bruges til at få hunden til at sætte sig lige foran fører ved at holde pegefingeren lige foran sig i snudehøjde. Samme teknik bruges til at få hunden til at sidde mellem førers ben.

Brug af "Nej"

Ole lærer også hunden betydningen af "nejshh" - en blødere form af nej, som skal fortælle hunden, at det, den har gang i, ikke er hensigtsmæssigt lige nu. Målet med dette "nejssh" er at få hunden til at tro, den skal lave noget endnu morsommere.

"Nejssh" kan trænes ved at belønne hunden med en godbid fra den anden hånd, når den opgiver at tage godbiddet fra den hånd som er lige foran den. Luk hånden og sig "nejssh". Når hunden opgiver, sættes der ekstra blus på belønningen fra den anden hånd eller dåsen (se nedenfor). Hunden får aldrig belønningen fra "nejssh"-hånden.

Der bruges en anden mere kontant lyd til at stoppe hunden i at gøre noget, som altid er forbudt.

Indlæring med distraktion

Ole bruger også en dåse med godbidder til hjælp i træningen. Dåsen, som Ole også kaldte støttepædagog, kan fungere som motivation og distraktion. Godbiddet fra dåsen tillægges ekstra værdi for hunden, fordi det er Ole's dåse, og han gør et stort nummer ud af at tage en godbid ud af dåsen. Godbiddet lægges på dåsen, og Alfred må ikke tage den, før Ole giver lov.

Dåsen kan bruges, når hunden skal lære at blive siddende. Hund og dåse med godbid på låget efterlades sammen, og hunden får belønningen, når fører vender tilbage.

Ole fortalte at denne øvelse er ret nem, så længe hunden er i ro, men at det bliver betydelig sværere, når hunden er i bevægelse. Dåsen bruges til at træne fri ved fod, rundt om dåsen. Først med hunden på ydersiden.

Dåsen bruges til at træne hjemkald. Dåsen er bag hunden, hunden kaldes hjem og belønnes med stor ros, som forstærkes ved, at hunden får lov til at løbe hen til dåsen og tage godbiddet.

Dåsen eller leverpostej bruges til at stoppe træk i linen. Hunden holdes tilbage, indtil den opgiver, og herefter får den ros af føreren og en godbid som forstærkning.

Hjemkald

Ole fortalte, at når han træner indkald på træningsholdet, så skaber han en situation, hvor det er hunden, der får lov til at komme hen til fører.

Ole holder hunden, mens fører bevæger sig væk fra hunden og samtidig opfører sig mærkeligt. Fører må ikke kigge mod hunden, og til slut falder fører sammen i hug-stilling med ryggen mod hunden. Så får hunden lov at komme.

Fri ved fod

Træning af fri ved fod eller lineføring starter Ole med at gå baglæns og få hunden til at følge fingeren. Efter nogle meter vender fører, og hunden roses, mens den stadig følger fører. I starten bliver det kun nogle få skridt. Ole varierer træningen af fri ved fod med slalom. Slalom trænes også med pegefingeren.

Bytteleg

Til slut viste Ole, hvordan han leger bytteleg med to ens trækkelegetøj. Denne øvelse lærer hunden at gribe, holde fast og slippe under førers kontrol. Se for eksempel dette [klip](#). I sidste ende er målet lynhurtige apporteringer.

Mere inspiration

Har du lyst til at træne videre efter disse principper, så er der mange tip på "[Apportering till vardag och fest](#)". Det er ikke verdens mest overskuelige hjemmeside, men der er mange tip, hvis man bruger lidt tid på at klikke rundt.

Refereret og kommenteret af Elisabeth Johansen. Ole Høj har kvalitetsikret.